

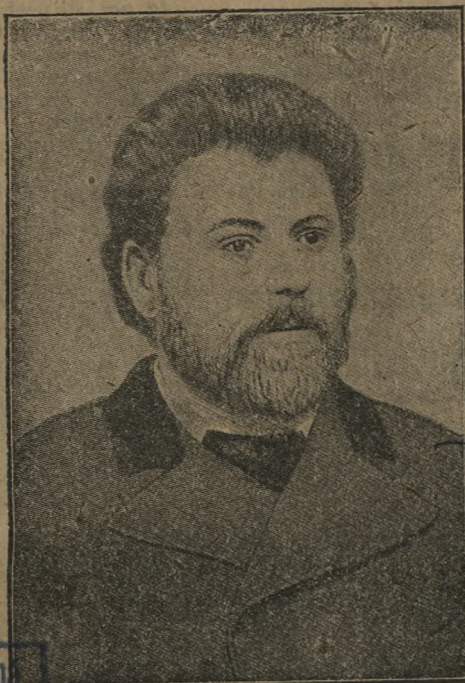
PĂCINI ALESE DIN SCRIITORII ROMÂNI

Publicațiuni periodice.

No. 166

No. 166

22

~~236371~~

123

44203

Biblioteca Județeană
MUREȘ
BULEV. U. MUREȘ

664.15P

ION CREANGĂ

Popa Duhu.

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Operele complete ale lui Ion Creangă, publicate în mai multe volume de „Cartea Românească”, se află de vânzare la Librăria „Cartea Românească”, Bulev. Academiei No. 3.

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ DE POPULARIZARE CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

SUB ÎNGRIJIREA REDACȚIONALĂ A D-LUI I. SIMIONESCU, Prof. Universitar și Membru al Academiei

Seria A. ȘTIINȚA PENTRU TOȚI

- No. 1. *Omul primitiv*, Cum eră, de Profesor I. Simionescu.
No. 2. *Viața omului primitiv*, de profesor I. Simionescu.
No. 3. *Gazurile naturale*, de profesor I. Simionescu.
No. 4. *Albinele*, de T. A. Bădărău.
No. 5. *Diabetul, îngrășarea și gălbănirea* de Dr. M. Căhănescu-Carlsbad.
No. 6. *Razele vizibile și invizibile*, de C. Gheorghiu.
No. 7. *Viața microbilor*, de Dr. I. Gheorghiu.
No. 8. *Furnicile*, de T. A. Bădărău.
No. 9. *Viața plantelor*, Prof. I. Simionescu.
No. 10—11. „*Pasteur*”, de C. Motaș. (Viața și roadele muncii sale)
No. 12. *Soarele și Luna*, de Prof. I. Simionescu.
No. 13. *Telefonia fără fir*, de Prof. T. Lalescu.
No. 14. *Porumbelii mesageri*, de V. Sadoveanu.
No. 15. *Planeta Marte*, de I. Pașa.
No. 16. *Dela Omer la Einstein*, de Gen. Pa-naiescu.
No. 17. *Cum vedem*, de Dr. I. Glavan.
No. 18. *Razele X*, de Al. Cișman.

Seria B. SFATURI PENTRU GOSPODARI

- No. 1. *Îngrijirea păsărilor*, Boalele lor de C. S. Motaș, Prof. Universitar.
No. 2. *Despre tovărășii* de preot C. Dron.
No. 3. *Scarlatina și alte boale molipsitoare* de Dr. I. Gheorghiu.
No. 4. *Livada din sâmburi*, de C. Gheorghiu.
No. 5. *În jurul casei*, de M. Lupescu.
No. 6. *Casa*, de Profesor I. Simionescu.
No. 7. *Morcovul și alte legume*, de P. Roziade.
No. 8. *Sifilisul*, de Dr. E. Gheorghiu.
No. 9. *Temeiul îmbunătățirii vitelor*, de D. G. Chițoiu.
No. 10. *Votul obștesc*, de A. Gorovei.
No. 11. *Creșterea porcilor*, de A. Oescu.
No. 12. *Viermii de mătase*, de A. A. Bădărău.
No. 13. *Ofița*, de Dr. Gheorghiu.
No. 14. *Pelagra*, de Dr. Babeș.
No. 15. *Alegerea semințelor*, de Lăcrițianu Profesor.
No. 16. *Îngrijirea păsărilor*, de C. S. Motaș. Prof. Universitar.
No. 17. *Rătăcirii Bolșeviste*, de Maior I. Mihai.
No. 18. *O stupină într'un roi*, de N. Nicolaescu.
No. 19. *Cum se întemeiază ovie*, de D. Cădere.

- No. 20. *Răsadnița și Plantele din răsad* de V. Sadoveanu Profesor.
No. 21. *Lehuzia*, de E. Gheorghiu.
No. 22. *Meșteșugul vopsitului* de A. Gorovei.
No. 23. *Cum orbim*, de I. Glavan.
No. 24. *Conservarea carnei*, de A. Gheorghiu.
No. 25. *Calul*, de Prof. E. Udrișchi.
No. 26. *Doctorul în casă*, de Dr. O. Apostol.
No. 27. *Cum trebuie să ne hrănim*, de E. Severin.
No. 28. *Lămurirea legii dărilor*, de I. Pascu.
No. 29. *Beția*, de Dr. Emil Gheorghiu.
No. 30. *Lămurirea Constituției*, de Artur Gorovei.
No. 31. *Bolile animalelor care se transmit la om*, de prof. Motaș.
No. 32. *Lucruri nefolosite în gospodărie*, de I. Simionescu, profesor.
No. 33. *Mama și copilul*, de dr. Manicătide.
No. 34. — *Îndrumări spre sănătate*, de Dr. Bordea.
No. 35. *Despre hrana* de Dr. Bordea.

Seria C. DIN LUMEA LARGĂ

- No. 1. *Ucraina*, de G. Năstase, asistent universitar.
No. 2. *Cehoslovacia*, de Prof. I. Simionescu.
No. 3. *Munții apuseni*, de Prof. D. David.
No. 4. *Finlanda*, de Profesor I. Simionescu.
No. 5. *Bucovina*, „ ”
No. 6. *Basarabia*, de G. Năstase.
No. 7. *Dobrogea*, de Dr. C. Brătescu.
No. 8. *Spre polul sud*, de Prof. I. Simionescu.
No. 9. *Olanda*, de Apostol Culea. (Țara și Poporul).
No. 10. *Viața în adâncul mărilor*, de Motaș.
No. 11-12. *Mitropolitul Șaguna*, de Prof. I. Lupas.
No. 13. *Către Everest*, de I. Simionescu.
No. 14. *Români de peste Nistru*, de V. Horia.
No. 15. *Ardealul*, de I. Simionescu.
No. 16. *Lituania*, de Gr. Năstase.
No. 17. *Câmpul Transilvaniei*, de Ion Popa Oâmpianu.

Seria D. ȘTIINȚĂ APLICATĂ

- No. 1. *Fabricarea săpunului*, de Ing. A. Schorr.
No. 2. *Motoare Diesel*, de Ing. Cășseti.
No. 3. *Despre parfumuri*, (Indus. parfumului) de Prof. Severin.
No. 4-5. *Aerul lichid*, de Ilie Matei.
No. 6. *Industria azotului*, de Laurențiu Caton.

În fiecare săptămână va apare un număr ce cuprinde 32 pagini cu figuri și se vinde cu 3 Lei.
Se pot face abonamente pentru 20 numere, trimițând 50 lei prin mandat poștal la Societatea „CARTEA ROMÂNĂ ASCĂ” București, Boulevardul Academiei, 3.
De vânzare la toate librăriile și depozitarii de gazete din țară

Ion Greangă¹⁾

Popa Duhu

Cine-a întâlnit vr'odată în calea sa un popă, îmbrăcat în strae sărăcuțe, scurt la stat, smolit la față, cu capul pleș, mergând cu pas rar, încet și gânditor, răspunzând îndesat „sluga dumitale“ cui nu-l treceă cu vederea, căscând cu zgomot când nu-și găseă omul cu care să stea la vorbă făcând lungi popasuri prin aleile ascunse ale grădinilor publice din Iași, câte cu o carte în mână, tresărind la cântecul păsărelelor și oprindu-se cu mirare lângă moșinoaietele de furnici pe care le numeă el „republici înțelepte“, desmerdând iarba și florile câmpului, icoane ale vieții omenesti, pe care le udă c'o lacrimă fierbinte din ochii săi, și apoi cuprins de foame și obosit de osteneală și gândire, își luă căținel drumul spre gazdă unde-l așteptă sărăcia cu masa întinsă?

Acesta eră părintele Isaiia Duhu, născut în satul Coageasca-veche, din județul Iași.

Patru păreți străini, afumați și îmbrăcați cu rogojini; teancuri de traftoloage grecești, latinești, bulgărești, franțuzești, rusești și românești pline de painjeni și aruncate în neregulă prin cele unghere, un lighean de lut cu ibric pentru spălat, în mijlocul odăii, apărie pe jos, gunoiu și gândaci

¹⁾ A se citi în No. 2 din „Pagini Alese din Scriitorii Români“ cele scrise asupra lui Ion Greangă.

fojgăind în toate părțile, o pâne uscată pe masă și un motan ghemuit după sobă, eră toată averea sfintiei-sale.

Mare de inimă, iar de gură și mai mare, părintele Duhu nu se învrednicise de o viață mai bună; dar se vede că nici poșteă el una așa de vreme ce nu'și astâmpără gura către mai marii săi, măcar să-l fi picat cu lumânarea.

De copil, în seminarul Socola, unde-a învățat carte—mai mult singur decât dela profesori—își puneă degetele pe o piatră și le băteă cu alta, de ciudă că nu scriu frumos; se loveă cu pumnul peste cap, când vedeă că nici dascălul nu puteă să-i tălmăcească bine ceva, și vai de școlarii care-l sminteau dela învățătură!

Așa fiind el, ci-că unul dintre călugării Socolei a zis că e bun de călugăr, numindu-l „Duh divolesc“, și (de unde până unde), l-a și călugărit și Duhu i-a rămas numele. Iară el, Isaiia Teodorescu se iscăleă. Și din școlar, profesor a ajuns la Socola; și duh din duhul său a dat școlarilor săi o bucată de vreme. Dar purici mulți nu făceă într'un loc. Doamne fe-rește; căci eră duh neastâmpărat și neîmpăcat, chiar cu sine însuși. Nici lacom de avere, nici de cinuri; mulțumit cu cât aveă, cu cât n'avea, când te miri ce nu-i veneă la socoteală: ia-ți popă dāsagii și toiagul și pe ici ți-e drumul. Vorba ceea: „Geasta cu trepădatele că nu's departe satele“.

Aci eră la Socola, aci în Iași, aci la mânăstira și în Târgul-Neamțului profesor, de unde cutrieră munții în sudoarea frunții, și mai la tot pasul cântă.

Ruinată cetățue ce acopere-acel munte
Și de unde ochiul vede lucruri multe

Apoi

Pe o stâncă neagră într'un vechiu castel
Unde curge 'n vale un râu mititel.

Iar la urma urmelor :

Pasăre galbenă 'n cioc
Rău mi-ai cântat de noroc !...

Și tot așa și iar așa, până i se făcea viața neagră și aci, ș'apoi iar se întorcea în Iași, îndrăgindu-i pentru o bucată de vreme.

Duh neastâmpărat și cutezător, în predicile sale de pe amvoanele bisericilor, înțepa ca vespea, zicând :

— Elisei a curățit de lepră pe Neeman Sirianul, trimițându-l să se scalde în apa Iordanului. Iară eu vă trimet la Căcaiana ¹⁾ ca să vă curățați de lepra ignoranței și a trândăviei.

Odată eră o floare numită rușinea fetelor, foarte răspândită în țară la noi ; dar de când au luat „mârșavele” ²⁾ de modă locul gospodinelor române, această floare a început a dispărea din grădinile și țarinele noastre.

— Cine are urechi de auzit, să audă !

Iar pe cei slugarnici, mândri și luxoși îi arată cu degetul zicând :

— Fățarnice, a zis Hristos, curăță mai întâi partea cea din lăuntru a paharului și a blidului, ca să fie și cea din afară curată.

Și câte și mai câte, publicate prin jurnalul „Predicatorul Moralului Evangheliei”, redactat de dânsul până i-a luat chiriaria puterea de predicator. Dar părintelui Duhu nu i-a tors mă-sa pe limbă.

Odată, slujind un episcop oarecare de hramul bisericii la Buna-Vestire din Iași, părintele Duhu intră în biserică, se închină rar pe la icoane, și cum eră multă lume adunată și episcopul stă în strana arhierescă, îmbrăcat pompos și cu

¹⁾ Mic râușor din Iași, care se varsă în Bahlui.

²⁾ Mârșandele.

mitra pe cap, părintele Duhu se oprește în față-i și zice în gura mare, clătînd din cap :

— Dragul mamei Cănilic, bine-ți șede Mitropolit... Unde-î *neneacă-ta să te vadă!*” Apoi oftînd adînc, mai adaugă :
— „Cînd veți vedeà urâciunea pustiirii stînd la locul unde nu se cade să stee, să știți că aproape este sfârșitul, a zis Hristos“

După aceea se trage cu dispreț din fața episcopului, și ieșind din biserică, își caută de drum.

Iară ceilalți popi, înlemniți cu mâinile la piept, cât pe ce să cadă amețiți din picioare, de frică și de rusinea arhipăstorului.

Nu târziu după aceasta, Mitropolitul face pe părintele Duhu archimandrit cu mitră, adică îi dă voie să poarte straie de mii de lei, fără să aibă cu ce să și le cumpere.

Și părintele Isaiia în loc să umble morțiș, ca alți popi, după cerșetorit, luînd și de pe viu și de pe mort, să aibă cu ce se împopoșonă, el, dimpotrivă, zicea că este de altă părere și anume : „De cât să dai de pomană la calici Sîmbăta, mai bine ceva de băut mahmurilor, Marțea“.

Odată, chemînd episcopul unei biserici mai sărăcuțe pe părintele Duhu să slujească de hram, Sinția-sa și-a atîrnat la piept o cruce mare de lemn, legată cu sfoară groasă de cânepă, zicînd :

— Iartă-mă, Doamne, că te-am spînzurat cu ată, neavînd lanț de aur nici de argint, cu care te spînzură mai marii mei, Archiereii...

La mînăstirea Neamțului, stînd adesea ori de vorbă cu starețul Naftanail, părintele Duhu îi zicea, șfichiindu-l, că Rușii din această lavră românească s’au puezit, ca și holera adusă în Moldova pe cozile cailor rusești la 1828. Staritul ne mai putîndu-i stă împotrivă, zicea dela o vreme :

Hai pacam, părinte Isaiia“, cistindu-l cu rachieu îndulcit cu miere, pahar după pahar, până ce părintele Duhu spune:

— Lasă-mă în pace, cuvioase, că se învârteste lumea cu mine de-atâta aghiazmă rusească; mai bine să nu ne împăcăm. Și începea a-i cânta pe glas al doilea irmosul următor :

— Umblat-au Israii prin valul cel învăluit, c'un ulcior legat de gât, și c'un curcan fript, că s'a proslăvit : (Apoi — antifoanele bețivilor, pe glas al patrulea :

— Din tinerețele mele, multe oale și ulcele se luptă cu mine ; dar mai multe păhărele, câte stele sânt pe ceriu...

Ploscuța mea iubit vas,
Pasere cu dulce glas ;
Eu la gură te rădic,
Tu îmi cânti, coglic ! coglic !
Și nu mă'ndur să te las,
Căci mă plesnești tot în nas...
Vai sărace boloboace,
De te-ai face mai încoace
Să ne strângem vre-o câți-va
Noi spre mântuirea ta.
Ș'or mai veni vr'o doi-trei
Și ți-om pune căpătâi
Și-om aduce un popă rus
Și te-om da cu fund 'n sus.

Unui arhimandrit grec, ce blagoslovea pe diacon la slujbă:
„Să îndrepteze Domnul pașii lui spre tot lucrul bun“, părintele Duhu îi zise :

— Ba mai bine să îndrepte Domnul pașii voștri peste Dunăre, cuvioșilor, că destul ne-ați pângărit biserica și neamul cu smeritele voastre blagoslovenii.

Profesorului Columb, dela Liceu, care zise odată părintelui Isaiia „Bună dimineța, Duhule !“ el îi răspunse :

— Mulțumesc, cadavrule ! Și cred că ai la știință că cuvintele : popă și profesor se încep cu „pocoi“, ca și substantivul, porcule.

Popilor de mir, pe cari îi numea Haldei, le cântă antifoanele următoare :

Diaconii și cu pochii,
De treji ce sânt, de-abia văd cu ochii.
Iar mameilor lor preutese
Beția din cap nu le mai iese.

Și câte ponturi și ponosuri nu da dintr'însul, de-i eră și lui lehamite câte-odată să se mai întâlnească cu cineva și să-l mai stârnească la vorbă.

Odată, ieșind supărat dela Mitropolie, îl întâlnește părintele Arbore dela Bărnovschi, și îl întreabă :

— De unde vii, părinte Isaiie ?

— Nu știu.

— În cotro ai luat-o, părinte Isaiie ?

— Nu știu.

— Cum așa, de nu știi nici de unde vii, nici încotro te duci ?

— Iată cum : răspunse părintele Duhu : când eram băiet, stupeam în palma stângă, apoi trânteam cu muchea palmei celeilalte în stupit și în care parte sărea el, într'acolo apucam și eu.

— Și acum tot așa faci ? întreabă părintele Arbore.

— Tot, batâr să crape dracul.

— Dar dacă din întâmplare ar sări stupitul în spre Golia ¹⁾ eum și s'ar părea ?

¹⁾ Biserica din Iași, în ograda căreia se află și casa de nebuni.

— Dar știi că m'ai ars, Haldeule, zise părintele Duhu, luându-și tălpășița, Dunăre de mânios.

La cea din urmă, strângând părintele Duhu para câte para, și-a comisionat cărți spiritiste și cetindu-le, ci-că a zis către oare-cine :

— Aceste cărți încăpând pe mâna unor șarlatani ignoranți, ai să auzi vorbindu-se, că fac minuni ca Sfinții.

Și sfânt să fie rostul părintelui Duhu, căci tocmai așa s'a întâmplat.

Intr'una din zile, neavând el cu ce să-și cumpere pâne, le-a luat cu vravul și le-a vândut directorășului unei școale primare cu te miri ce. Și de-atunci începutul Spiritiștilor în Iași. De-atunci Grigore Nazianzul, Efrem Sirul, Solomon înțelepetul și alți răposați de veacuri nu se mai pot liniști în morminte ; întrebare peste întrebare li se face. Ș'apoi ia să nu răspundă, că dracu-i al lor pe șapte ani.

Auzind părintele Duhu că s'a făcut svon prin Iași despre niște năzdrăvăanii ca aceste, ci-că s'a luat Sfinția-sa pe gânduri zicând :

— Vai de cel ce se smintește, dar mai vai de cel prin care vine sminteala !

Și poate că din această pricină bolnăvindu-se greu, și-a dat duhul; tocmai când ajunsese îngriiitor la Biserica Nicorița din Tătărași ; de unde fiindu-i ținterimul Eternitatea aproape, și-a luat acolo casă de veci — fie-i țărâna ușoară — și de-atunci ca mai ba să-l vadă cineva bătădăind pe ulițele Iașilor.

Misiunea preotului la sate

Toți sătenii pronunță cu drag cuvintele de *moș popă* ori *nănaș-părinte*; prin urmare, toți văd în păstorul lor sufletește un tată iubit și bun, precum se și cade să fie.

Cum trebuie însă ca acest părinte să conducă pe sătenii, care cu mândrie și dragoste se numesc ei singuri copii ai lui?

Mai întâi de toate preotul sătean trebuie să-și înceapă cariera cu blândețe și devotament; să fie un model de moralitate și de muncă, fără de care misiunea lui nu va putea produce roadă bună. Inima lui trebuie să fie totdeauna deschisă, sfaturile lui să fie o comoară nesfârșită. Prin aceste mijloace încrederea poporenilor fiind cucerită în timp foarte scurt, preotul trebuie apoi să știe profita repede de asta, pentru a putea pune temelie solidă misiunii sale de conducător al poporului, care i s'a încredințat de către Dumnezeu și națiune.

Pentru ca preotul la sate să-și poată îndeplini misiunea cu destulă demnitate, trebuie să fie mai înainte de toate econom bun, silitor și muncitor, care să întrunească totdeauna cele trei calități indispensabile unui aposol: să fie *în-vățător* blând și conștiincios, *doftor* fără sete de argint și *judecător* imparțial. Cu aceste trei calități succesul misiunii preoțești este pe deplin asigurat.

Precum am zis, înfăptuirea preotului pentru întâia oară între poporeni trebuie să fie astfel, ca să facă o bună impresiune asupra lor și să le câștige simpatia și încrederea. Acestea vor constitui o armă puternică, care-i va servi mi-

siunea de minune. Pornit pe astă cale, preotul trebuie să viziteze pe toți fiii săi sufletești. Când un preot se ivește pentru întâia oară în comuna sa, el e vizitat dacă nu de către toți, cel puțin de o mare parte a poporenilor săi. Dator'a lui e să le întoarcă vizita, intrând în căsuțele poporenilor. Astă intrare să fie însoțită de sfaturi și de învățături sincere. Cu această ocaziune preotul mai întâi de toate trebuie să pună în vederea sătenilor și să le laude frumusetile locului, să le explice în mod poporal plăcerile și foloasele ce pot trage din natura ce-i înconjoară și de care lor mai mult decât la toți le este dat a se bucură. Printre aceste conversări să amestece anecdote morale, exemple de iubire reciprocă și dreptate, și să le nareze câte un pasagiu mai glorios din istoria strămoșilor, prin care să deștepte într'înșii măcar cât de puțin conștiința națională, atât de amorțită. După aceea preotul să facă poftiri tuturor de-a rândul, cu bărbați și femei, cu bătrâni și tineri, ca să vină în Dumineca cea mai de aproape cu toții la biserică, de oarece are să le spună ceva folositor. Atențiunea lui apoi să se concentreze mai ales asupra școalei, dacă există. Să intre în mijlocul copiilor, să le spună câte o rugăciune frumoasă și să-i învețe a păstră dragoste și supunere către părinți, către învățător și către toți oamenii... Acești copii apoi, la reîntoarcerea lor acasă, vor spune părinților ce frumos le-a vorbit popa, și asta va câștiga pentru dânsul și mai mult încă simpatia și încrederea poporânilor.

Astfelu dară în Duminica viitoare — sătenii îmbrăcați în costumele lor naționale sărbătorești, se vor afla de sigur la biserică cu toții, dimpreună cu femeile și copilașii lor, și se vor grupă în jurul preotului pentru a ascultă ceea ce le-a promis. Atunci preotul, investit în haine sacerdotale, să facă o întrerupere pe la mijlocul liturghiei, și cu o căutătură blândă, dar serioasă totodată, să înceapă c'un limbajiu poporal și clar a vorbi cam astfelu :

„Fiii mei ! Eu aici înfăţoşez pe Domnul nostru Isus Hristos, care vă zice prin gura mea : iubiţi-vă unii pe alţii, precum eu v'am iubit pe voi, căci de pe aceasta vă vor cunoaşte toţi că sunteţi creştini, dacă veţi avea dragoste între voi ! Dragii mei ! Toţi avem trebuinţă unii de alţii, cei săraci de cei bogaţi şi cei bogaţi de cei săraci. Când cei bogaţi vă înlesnesc la trebuinţă, voi cei mai puţini avuţi nu cruţaţi braţele voastre pentru a le veni într'ajutor, când aceia vă cheamă. Nu pismuiţi fericirea vecinului vostru, căci şi el ca şi voi a câştigat-o prin sudoare şi bună economie. Sliji-vă ca prin hărnicie şi cinste toţi să vă faceţi de o potrivă. Iubiţii mei ! Iată fiii voştri, îngrijiţi de domnul învăţător, care asemenea este părintele lor şi fratele nostru, căci el le dă hrana minţii şi a inimii. In curând vor şti a citi, a scrie, a socoti şi a se ruga lui Dumnezeu : Ei vor şti peste puţin şi vă vor povesti lucruri frumoase despre iubita noastră ţară şi despre Dumnezeu. Nu întârziati a-i da la învăţătură şi nu cruţaţi nimic pentru învăătura lor ; căci prin învăţătură ei se vor face şi mai buni la inimă şi mai luminaţi la minte. Ei vor şti să înţeleagă mai bine, care este dreptul vecinului şi care este dreptul lor, pentru a şi-l putea apăra. Ei vor şti munci mai bine pământul, din care vor trage foloase mai mari. Ei vor şti să-şi îngrijească vitele, dela care atârnă în parte hrana lor de toate zilele. In scurt ei vor şti a-şi statornici gospodăriile pe temelia economiei şi a buneii rândueli, trăgând singuri folosul din munca lor ; pe când omul fără învăţătură şi fără bună creştere din casa părintească, este înşelat de toţi şi uşor se asvârle în braţele lenevirii, beţiei şi altor răutăţi, pierzând pe lângă sănătate încă şi numele cel bun şi roada muncii sale câştigată cu sudoare. Dragii mei ! Siliţi-vă cu toţii a plăti la vreme dările voastre către obşte şi către cârmuire, pentru că tot spre folosul vostru şi al ţării o faceţi aceasta. Veţi fi auzit că Hris-

tos încă a plătit bir, măcar că a fost fiul lui Dumnezeu. Fiii mei ! Intr'un an sunt 52 de Duminici și alte sfinte sărbători ; în toate să ne întâlnim aicea, pentru a vă învăța cele ce sunt bune și de folos, precum ne poruncește Dumnezeu. După Sfânta leturghie mergeți pe la casele voastre și dați trupului hrana sa, apoi întruniți-vă la mine acasă, unde vă poftesc cu toată dragostea, ca să petrecem această sfântă zi împreună. Binecuvântarea Domnului să fie peste voi !"

Peste două-trei ore, sătenii se adună la casa parohială, unde preotul trebuie să le prepare o petrecere nobilă și atrăgătoare. Mai nainte de toate să le vorbească despre treburile gospodăriei, să le dea unele învățături practice despre agricultură și despre cultivarea viilor. Apoi să introducă narațiuni istorice, să-i pună a recita balade și doine populare despre faptele strămoșilor și despre pornirile inimii lor. Apoi să se întindă o horă drăgălașă de către junii și junele Româncuțe, în care timp preotul să converseze cu bătrâni despre educațiunea și despre virtuțile familiei. Apoi să le arate stricăciunea ce provine din beție, pentru care scop să le desfășure prin exemple degradarea și nenorocirea ce se nasc din acest vițiu odios, ce conrupe din ce în ce mai tare sângele cel curat al săteanului, slăbindu-i istețimea și vigoarea brațelor. În felul acesta sătenii se vor re'ntoarce ca renăscuți la vetrele lor, vor vizita mai rar crâșmle și vor preferi petrecerile cele dominicale la casa preoțească, și mai târziu pe la unii din fruntașii satului. Cine nu recunoaște apoi, cât bine ar rezulta din acest sistem, din astă reformă a vieții sociale dela sate ? Sătenii, ocupați în fiecare zi de sărbătoare cu învățături morale, sfaturi folositoare și petreceri nobile, ar ști să întrebuinteze zilele de lucru cu mai multă vigoare și ar scăpa în scurt timp d mreaja primejdioasă și sugrumătoare a veneticilor, ce au curagiul a profita de simplitatea lor, pentru a-i speculă și exploata. Dâșii ar

deveni avuți și din ce în ce mai folositori societății. Proprietarul ar trage mai mult folos din proprietatea sa, căci lucrul său ar fi făcut la timp. Preotul n'ar mai fi peritor de ioame, căci vrednic este lucrătorul de plata sa.

Un lucru e neapărat de a nu scăpa din vedere. Preotul, pe lângă alte bune calități, mai trebuie să poseadă o doză bună de curagiu și energie, pentru a bravă obstacolele, ce are să întâmpine chiar la cea dintâi încercare a grelei sale misiuni. Cele mai puternice obstacole trebuie să le aștepte din partea crâșmarilor evrei, cari sunt cei mai neîmpăcați dușmani ai moralității și deșteptării poporului. Veninoasa lor băutură nu poate avea trecere, decât până atunci, până când poporul este ținut în orbie sufletească. Tot asemeni obstacole se pot aștepta și din partea arendașilor străini, al căror interes este: exploatarea bietului popor. Misiunea preotului însă poate găsi un sprijin puternic în proprietarii români cu simțiminte loiale și naționale. Avem chiar unele exemple despre asemeni proprietari, cari în unire cu preotul, au știut să facă din comunele lor un cuib de bună gospodărie și moralitate; durere însă, că azi aceste exemple binefăcătoare sunt cam rare!...

Asta este în scurt nobila misiune a preotului la țară. Deăcerul ca ea să se poată îndeplini cât mai urgent și cu rezultate cât de strălucite, căci — *ardet Phlegon!*... Pentru aceasta însă se cere o instrucțiune suficientă și o pozițiune materială mai convenabilă pentru preoții noștri. Sustrageți delă dânșii aceste mijloace neapărat trebuincioase, și misiunea lor la sate va rămâne mai pe jos decât a celui de pe urmă păzitor de vite... Și prin asta nu suferă oare prosperitatea țării și a națiunii?

Punguța cu doi bani

Era odată o babă și-un moșneag. Baba aveà o găină și moșul un cocoș ; găina babei se ouă de câte două ori pe fiecare zi, și baba mîncă o mulțime de ouă, iar moșneagului nu-i da nici unul. Moșneagul, într'o zi pierdu răbdarea și zise :

— Măi babă, mîncânci ca în târgul lui Cremene. Ia dă-mi și mie niște ouă, ca să-mi prind pofta măcar.

— Da, cum nu, zise baba, care erà foarte zgârcită. Dacă ai poftă de ouă, bate și tu cucușul tău să facă ouă, și-i mîncă ; eu așa am bătut găina, și iacăt-o cum se ouă.

Moșneagul pofticios și hapsin, se ia după gura babei, și de ciudă, prinde iute și de grabă cocoșul și-i dă o bătae bună, zicând :

— Na ! ori te ouă ori du-te de la casa mea, ca să nu mai stric mîncarea de geaba.

Cucușul cum scăpă din mâinile moșneagului, fugi de-acasă și umblă pe drumuri, bezmetec. Și cum mergeà el pe un drum, numai iaca găsește o punguța cu doi bani. Și cum o găsește o și ia în clonț, și se întoarnă cu dânsa înapoi, spre casa moșneagului. Pe drum întâlnește o trăsură c'un boier și cu niște cucoane. Boierul se uită cu băgare de seamă la cucuș, vede în clonțu-i o punguța și zice vizitiului :

— Măi ! ia dă-te jos și vezi ce are cocoșul cela în plisc ?

Vezeteul se dă iute jos din capra trăsुरii, și c'un feliu de meșteșug, prinde cucușul, și luându-i punguța din clonț, o dă boierului. Boierul o ia fără păsare, o pune în buzu-

nar și pornește cu trăsura înainte. Cucușul supărat de asta, nu se lasă, ci se ia după trăsură, spuiind neincetat :

Cucurigu ! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani !

Boierul înciudat, când ajunge în dreptul unei fântâni, zice vezeteului :

— Mă ! ia cucușul ist obraznic și-l dă în fântâna ceea.

Vezeteul iarăș se dă jos din capra tărsurii, prinde earăș cucușul și-l asvârle în fântână. Cucușul văzând această mare primejdie, ce să facă ? Incepe a înghiți la apă ; și n-ghite până ce înghite el toată apa din fântână... Apoi sboară de-acolo afară și iarăș se ia în urma trăsurii zicând :

Cucurigu ! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani !

Boierul văzând aceasta s'a mirat cumplit, și a zis :

— Mă ! da al dracului cucuș i-aista ! Ei las ! că ti-oiu da eu ție de cheltuială, măi crestature și pintenature. Și cum ajunge acasă, zice unei babe dela bucătărie, să ia cucușul, să-l asvârle într'un cuptor plin cu jăratec și să puie o lespele la gura cuptorului. Baba căinoasă la inimă de cuvânt : face cum i-a zis stăpână-său. Cucușul cum vede și astă mare nedreptate, începe a vărsă la apă ; și toarnă ei toată apa cea din fântână pe jăratec, până ce stinge focul de tot și se răcorește cuptorul : ba încă face și-o apărie prin casă, de s'a îndrăcit de ciudă hărca dela bucătărie. Apoi dă o blandă lespezii dela gura cuptorului, iese teafăr și de-acolo, și iuga la fereastră boierului și începe a trânti cu ciocul în geamuri și a zice :

Cucurigu ! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani !

— Măi, că mi-am găsit beleaua cu dihania asta de cucos ! zise boierul cuprins de mirare. Vezeteu ! ia-l de pe capul meu, și-l svârle în cireada boilor și-a vacilor ; poate vr'ur. buhai înfuriat i-a veni de hac ; l-a luă în coarne și-om scăpa de supărare. Vezeteul iarăș ia cucosul și-l asvârle în cireadă ! Atunci, bucuria cucosului ! Să-l fi văzut cum înghițe la buhai, la boi, la vaci și la viței ; pân'a înghițit el toată cireada, și-a făcut un pânțece mare, mare, cât un munte. Apoi iar vine la iereastră, întinde aripele în dreptul soarelui, de întunecă de tot casa boierului și iarăș începe :

Cucurigu ! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani !

Boierul când mai vede și astă dănănae crăpă de ciudă și nu știă ce să mai facă, doar va scăpa de cucos.

Mai stă boierul cât mai stă pe gânduri, până-i vine iarăș în cap una :

— Am să-l dau în haznaua cu bani ; poate va înghiți la galbeni, i-a sta vreunul în gât s'a înneacă și-om scăpa de dânsul. Și cum zice, umilă cucosul de-o aripă și-l svârle în haznaua cu bani ; căci boierul acela, de mult bănărit ce aveă, nu-i mai știă numărul !... Atunci cucosul înghite cu lăcomie toți banii și lasă toate lăzile pustii. Apoi iese și de-acolo, el știe cum și pe unde, se duce la fereastra boierului și iar începe :

Cucurigu ! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani !

Acum, după toate cele întâmplate, boierul văzând că n'are ce-i mai face, i-asvârle punguța. Cucosul o ia de jos

cu bucurie, se duce în treaba lui și lasă pe boieri în pace. Atunci toate pasărilor din ograda boierească, văzând voinicia cucușului, s'au luat după dânsul, de ți se pareă că-i o muntă și nu altcevă ; iar boierul întristat, se uită gales cum se duceau și pasărilor sale, și zise oftând :

— Ducă-se și cobe și tot, numai bine că am scăpat de belea ; că nici lucru curat n'a fost aici !

de pe la poartă începe a cântă : cucurigu !!! cucurigu !!!

Cucușul însă mergeă țanțoș, iar pasărilor după dânsul și merge el cât merge, până ce ajunge acasă la moșneag, și

Moșneagul cum aude glasul cucușului, ese din casă cu bucurie ; și când își aruncă ochii spre poartă, ce să vadă ? ! Cucușul său eră ceva de spăriet : elefantul ți se pareă pu-rece pe lângă acest cucuș ! și-apoi în urma lui veneau cărduri nenumărate de păsări, care de care mai frumoase, mai cucuete și mai boghete. Moșneagul văzând cucușul său așa de mare și de greoi, și înconjurat de-atâtea amar de galite, i-a deschis poarta. Atunci cucușul i-a zis :

— Stăpâne ! așterne un țol aici, în mijlocul ogrăzii.

Moșneagul, iute, ca un prăsnel, așterne țolul. Cucușul atunci se așează pe țol, scutură puternic din aripi, și îndată se umple ograda și livada moșneagului, pe lângă păsări, și de cirezi de vite ; iară pe țol toarnă o movilă de galbeni, cari străluceau la soare, de-ți luau ochii ! Moșneagul văzând aceste mari bogății, nu știă ce să facă de bucurie, sărutând mereu cucușul și desmerdându-l.

Atunci iacă și baba veneă, nu știu de unde : și când a văzut unele ca acestea, numa-i sclipeau răutăcioasii ochii în cap și plesnea de ciudă.

— Moșnege, zice ea, rușinată. Dă-mi și mie niște galbeni..

— Ba pune-ți pofta'n cui, măi babă. Când ți-am cerut

ouă știi ce mi-ai răspuns? — Bate acum și tu găina, să-ți aducă galbeni; c'asa am bătut eu cucoșul, știi tu din a cui pricină... și iată ce mi-a adus!

Atunci baba se duce în poiată, găbuește găina, o apucă de coadă și o ia la bătae, de-ți venea să-i plângi de milă! Biata găină cum scapă din mânele babei fugă pe drumuri. Și cum mergea pe drum, găsește și ea o mărgică, și-o înghite; apoi răpede se întoarce acasă la baba, și începe de pe la poartă: cot, cot, cotcodac!! — Baba iese cu bucurie înaintea găinei. Găina sare peste poartă, trece iute pe lângă babă, și se pune pe cuibar; și după un ceas de ședere, sare de pe cuibar cotcodăcind. Baba atunci se duce fugă să afle ce i-a făcut găina!... Și când se uită în cuibar, ce să vadă? — Găina se ouase o mărgică!... Baba, când vede că și-a bătut găina joc de dânsa, o prinde ș'o bate, ș'o bate, pân'o omoară în bătaie! Și așa, baba cea sgârcită și nebună a rămas de tot săracă, lipită pământului. De-acu a mai mânca și răbdări prăjite, în loc de ouă; că bine și-a făcut răs de găină, și-a ucis-o fără să fie vinovată cu nimica, sârmana!

Moșneagul însă eră foarte bogat; el și-a făcut case mari și grădini frumoase, și trăia foarte bine. Pe baba, de milă, a pus-o găinăriță; iar pe cucoș îl purtă în toate părțile după dânsul, cu salbă de aur la gât și încălțat cu ciuboțele galbene și cu pînten: la călcăie, de ți se pareă că-i un irod de cei frumoși, iar nu cucoș de făcut cu borș.

Poezii populare

CULESE DE ION CREANGA

Frunzuleană micșunele
Ia vezi lacrămile mele,
Cum se varsă cu durere,
Fără nici o mângâiere !
Și se varsă pentr'un puiu,
Numele nu vreau să-i spui.
De l'oiu spune
L'oiu răpune !
De-oiu tăceă
L'oiu mai aveă.

Sărmana inima mea.
Mai bine s'ar fi topit
Decât m'aș fi despărțit
De-un puișor ce-am iubit.

*

Colo 'n vale la brad mare
Mândru codru se răsună
Drăgălaș noaptea pe lună :
Este glasul puiului
Ce-a sburat din cuibul lui.
Stăi, copile, te oprește
Și oftând la el gândește.

Foaie verde de cucută,
 Drag mi-e puiul de pe luncă,
 Cu drag vine de se culcă.
 Cucu cântă, se silește,
 Puiul locul și-l gătește.
 Puica plânge și-l jălește.
 Puiul se călătorește.

*

Te-am iubit de copilas
 Și-acum te duci și mă lași.
 Astăzi plec, mâine mă 'ntorc
 La pustiul de noroc.
 — De-i mai zăbovi o lună.
 Mă găsești pe drum nebună :
 Da de-i zăbovi un an.
 Mă găsești negru buștean.
 Frunzuliță maghiran,
 Mă miram puică, miram,
 Mă miram de ce slăbeam ;
 Eu nu slăbeam de vr'un rău
 Ci slăbeam de dorul tău.

*

Șapte văi ș'o vale adâncă.
 P'aici lupii mă mănâncă.
 Stăi lupe nu mă mîncă.
 Pân'o răsări luna,
 Să dau mâna cu puica,
 Pe lună ca s'o 'ntâlnesc.
 Trei vorbe ca să-i vorbesc.
 Ș'apoi să mă prăpădesc !

*

Frunză verde iarbă neagră !
 Am avut o puică dragă.

De dragă ce-mi eră dragă,
 O purtam cu basma neagră,
 Ş'o țineam cu noaptea 'ntreagă
 Las' să treacă să se ducă,
 Mi-i urită vorba lungă,
 La Neamțu la mânăstire,
 La icoane să se 'nchine.
 Să se duc' să se sfintească.
 De min' să se despărțească.

*

Iarbă neagră din grădină !
 Să știi puiculiță, bine
 Că eu mă duc dela tine.
 Să rămâie pajiștea,
 Să vezi cum e dragostea.
 Dragostea de fată mare,
 Ca fasolea din căldare.
 Când îi pui un pumn de sare :
 Iar dragostea de nevestă,
 Ca garoafa din fereastră ;
 Dimineața înflorește,
 Peste zi se vestejește.

*

Cât oi trăi, să iubesc,
 Că de-oi muri, putrezesc.
 Și pământul crește iarbă.
 Nimene nu mai mă 'ntreabă
 Ce puicuță mi-a fost dragă !

*

Cât ai ști și te-ai pricepe,
 Dragostea de un' se'ncepe :
 Dela ochi, dela sprâncene,
 Dela buze subțirele,

Muşcare-ar neica din ele
Ca dintr'un fagur de miere.

*

Cuculeţ lela pădure !
Du-te la puica şi-i spune
Să nu se mai poarte bine :
Că mi-a rupt inima 'n mine :
Să se poarte mai vlăvioasă.
Să-mi mai văd şi eu de casă.

*

Zup, zup, zup !
De-abia mi-o duc.
Şi mi-o duc cu meşteşug
Pe două roate de plug.
Joacă fată ce-i juca.
Du-te-acasă şi-i mîncă
Că ți-a fript mă-ta mîta
Şi ți-a lăsat codița.
Femea care iubeste
Spală noaptea şi cârpește.
Iar ziua se priminește
Şi tot la iubit gîndeste.
Femeia care-i urîtă
Şede tot posomorîtă.
Hainele pe trup nu-i vin.
Oglinda-i pune venin.
Ziua doarme din picioare
Noaptea zace de lingoare..
Bată-l focu de urît !
Urîtu-i posomorît.
Femea care-i frumoasă
Nu-i păcat s'o ții la casă.
Noaptea-i veselă ca luna
Şi iubeste ca nebuna !
Ziua-i dulce ca un soare
Şi iubeste pân'ce moare.

*

La crâșmuța cea din deal
Vinu-i bun și oca-ii mare,
Crâșmărița slută tare.
Beau voinicii de călare.
La crâșmuța cea din vale
Vinu-i rău și oca-i mică.
Crâșmărița-i frumusică
Beau voinicii de se strică.

BRATU

Are Bratu trei feciori,
Câte trei sunt vânători :
Dar mai are, Bratu, are
Pe Dobrica fată mare,
Se primblă pe hat călare
Cu cozile pe spinare,
Impletite cu parale
Conjurată de pistoale.

Frunzulița fragului
Sus pe plaiul muntelui
La tulpina fagului
La umbrița bradului
Stă feciorii Bratului
Cu Niț-a Pioscarului,
Cu Manea Șalariului,
Cu sora lor Dobrica,
Dar ei tot bea și mîncă,
Iar Dobrica se culcă
Puțintel că adormea
Și urât vis că visă,
Drept în picioare sărea
Și din gură că grăia :
— Valeu, Neică Stanciule !
Voi beți, mări și mâncați
Nici-o grijă nu purtați,
Dar eu neică mă culcai.

Puținel că adormii
 Și urât vis că visai :
 Neică pistoalele tăle
 Ședeă'n cui fără otăle,
 Neică, flintișoara mea,
 Ședeă 'n cuiu făr' de vergeă,
 Nici cuvânt nu șăvârșiă,
 Potera că-i cotopeă
 Căpitanul că grăiă :
 D'alei Stance-al Bratului,
 Vrei tu mări, să te dai,
 Sau la poteră legat,
 Ori tu mări, tot tăiat ?
 Dar Stanciu că mi-i grăiă
 — Căpitan Bălăurean,
 Nu sunt muiere de sat
 Să mă dau ție legat,
 Că's voinic cu comănac,
 Ii vedeă ce-oiu să vă fac.
 Dar soră-sa Dobrica
 Ea din gură că grăiă :
 — Taci neică nu zice-asă,
 Că mi-ți răpuii viața,
 Ci ad'o 'ncoa pe durda,
 Pe durda 'n mână i-o da,
 Praful cu poala-l turnă,
 Gloanțele cu chivăra,
 Ea de stânga 'ngenunchea
 Și pe dreptul mi-o puneă
 Odată ce sloboziă :
 Șaptespre'ce doboră.
 Ceilalți câți mai rămâneă
 Pe toți greu că mi-i răneă
 Numai căpitan scănă.
 Dar ea din gură-i grăiă :
 — Căpitan Bălăurean !
 Tu du-te mări de spune,
 Tu mări, tu, la domnie.

Să sloboadă pe maica
Pe maica și pe taica,
Că-i aprind pușcăria.
Așteptă ea ce-așteptă
Și văzând că nu veniă
Ea pe cal încălecă
Și la domnie plecă
La pâinariu se-abăteă
Pâine că mi-și târguiă.
Și felii că le tăiă,
La pușcărie mergeă
Săriă ici, săriă colea
Ș'un amânăras scoteă
Și din el că scăpără
Și foc pușcăriei dă.
Vinovații toți scăpă
Și pâinea că le-o 'mpărtiă.
Și taică-său și mă-să
Din pușcărie scăpă.
Dar Bucureștii vedeă,
După dânsa se luă,
Calul în loc îi opreă
Și pe dânsa o prindeă
Și la domnie-o duceă :
Un ou roșu în par puneă
Toți Bucureștii că da
Și oul nu-l nimereă.
Dobrica că mi-i priveă,
Inima 'ntrînsa fierbeă.
Până ce rându-i veneă :
Iaca rându-i că veneă.
Când odată slobozeă,
Oul fărăme-l făceă.
Dar pe ea o cotropeă
La Domnie-o ridică.
Ea acolo că mergeă
Pieptul că și-l arătă,
Domnia dac'o vedeă,

Iertare că-i dăruia
Și la frați că se 'ntorcea,
Iute ca o rândunea.
Cu părinții lângă ea.

MIELUȘICA

Pogoară, pogoară, pe plaiu
Tot nouă ciobani.
De sânt veri primari
Și cu unul zece.
El e streinșor
Cu oițe multe ;
Câte pietre 'n munte,
Atâtea's cornute ;
Câte pietre 'n vale,
Atâtea's mioare ;
Câte pietricele
Atâtea's mielușele.
Vai ! Nouă ciobani
Ce sânt veri primari,
Ei că s'au vorbit
Și s'au sfătuit,
La apus de soare
Pe el să-l omoare
Bănișori să-i bea
Oițe să-i ia.
Să le împărțească
Să le răspândească.
Dar o mielușică
(Cea mai ochșică)
Ea mi-ș auzeă
Șchioapă se făceă
În urmă rămâneă

Și unde mi-ai sbiera
 Locul tremură
 Brazilii vestejea
 Iarba se pârliea.
 Dar stăpânul ei
 Cârlig răsucea
 Și în loc stăter
 Oița întrebă :
 „Oiță, lăită
 Mie drăguliță
 De când te-am văzut
 Și te-am cunoscut
 Așa n'ai făcut ;
 Doar nu v'am păscut
 Tot prin livezi verzi,
 Apă nu v'am dat
 La izvoară reci,
 Ori nu v'am culcat
 P'alea vârfuri nalte
 Unde vântul bate ?...”
 Oița-mi grăia :
 „Stăpâne, stăpâne,
 Stăpâniorul nostru :
 Ba tu ne-ai culcat
 P'alea vârfuri nalte.
 Unde vântul bate
 Și tu ne-ai păscut
 Tot prin livezi verzi
 Și apă ne-ai dat
 La izvoară răci.
 Stăpâne, stăpâne,
 Vai, nouă ciobani
 De sânt veri primari,
 Ei că s'au vorbit
 Și s'au sfătuit
 La apus de soare
 Să mi te omoare,
 Bănișori să-ți bea

Pe noi să ne ia
Să ne împărțească
Să ne răspândească !“
Stăpânul grăi :
„Oiță, lăiță,
Mie drăguliță !
De m'or omorî
Voi mă-ți îngropă
In târla oilor,
In mijlocul mieilor,
In dosul stânei,
Să-mi aud câinii ;
Cârligul meu.
Voi că mi-l veți pune
Stâlp la căpătâiu.
Iar ca mângâiere
Flueraș de soc
Ce-mi zice cu foc.
Voi că mi-l veți pune
In ușa târlei :
Vânt mi-o adia
Fluer mi-o mișcă :
Fluerul mi-o zice.
Oile s'or strânge
Pe mine m'or plânge
Cu lacrimi de sânge“.
.....
Ah ! străin de mine
Mult străin în lume,
Nici un ajutor
Dela Dumnezeu
Și stăpânul meu.

CÂND ERAM ÎN FLOAREA MEA

Când eram în floarea mea.
Zburam ca o păsărea
Și zburam din cracă 'n cracă
N'avea nime ce să-mi facă.
Dar un hoț de vânător
Imi întinse-un lățișor
Și mă prinse de-un picior.
Și mă băgă 'n colivie
Mai mult moartă decât vie.

Biblioteca județeană
MUREȘ
TIRGU-MUREȘ

Editura „CARTEA ROMÂNEASCĂ”
BUCUREȘTI, Bul. Academiei 3, BUCUREȘTI.

Ion Creangă. Opere complete. Iată una dintre cărțile cele mai prețioase și mai iubite de cititori; volumul de proză al marelui scriitor moldovean Ion Creangă.

În acest volum sunt strânse laolaltă într'o edițiune critică toate scrierile în proză, cum și câteva din cele mai atrăgătoare poezii ale acestui cu adevărat scriitor clasic al nostru.

Limba neaoș românească și presărată cu o mulțime de expresiuni particulare, unele de un caracter curat local—in care sunt asterizate toate operele acestui vânos scriitor, graiul curat românesc al tuturor scrierilor lui se face deopotrivă de atrăgătoare și de înțelese pentru toți.

De aceea popularitatea și faima pe care și-a câștigat-o marele scriitor moldovean, încă dela apariția întâilor lui povești a mers din ce în ce crescând.

Astăzi aproape nu-i casă de Român luminat în care să nu se găsească scrierile lui Creangă.

Prețul Lei 50.

Moș Nichifor Coțcarul. Una dintre cele mai pline de duh și mai atrăgătoare povestiri, din minunata operă a lui Ion Creangă este Moș Nichifor Coțcarul.

Totul șugubăț în care șiretul și duhliul harabagiu știe să-și încante mușterii, cum și nostimele peripeții ale acestei povestiri, îl atrag deopotrivă pe cititor, silindu-i s'o recitească cu plăcere.

„Pagini Alese“ No. 2. Prețul Lei 2,50

Moș Ioan Roată. Ivan Turbincă. O altă povestire tot atât de atrăgătoare prin felul glumeț în care-i istorisită este „Ivan Turbincă“, această minunată nestimată a operei lui Ion Creangă.

Întâmplările veselului soldat care izbuteste să bage spaima până și în negrii stăpâni ai întinericului, toate sânt înșirate într'un ton atât de atrăgător că cititorul cu mare părere de rău dă de sfârșitul povestirii.

„Pagini Alese“ No. 14. Prețul Lei 2,50

Se comandă la „CARTEA ROMANEASCA“ S. A. București, Bulevardul Academiei 3, trimițând costul prin mandat poștal.

Editura „CARTEA ROMANEASCA”

BUCUREȘTI, Bul. Academiei 3, BUCUREȘTI

M. Sadoveanu: *Bordeenii.* Încă unul din mănunchiurile de povestiri euceritoare ale celui mai vi-guros și productiv literat, din actuala generație de scriitori. Pe lângă povestirea titulară, în același carte se mai găsesc alte frumuseți ca: *O amintire, Crășma lui Taica Pascale, Intr'o poiană, Rătăcirea lui Conu Toderas, Lacrimile ș. a.* Lei 45.

Vasile Romanescu: *In pribegie.* Impresii hărăzite de anii de reculegere și de înălțare patriotică ai războiului s'au dat destule la lumină și cărțulia d-lui Romanescu trece bine printre cele mai interesante, atât prin-tr'unele lucruri notate sincer, cât și prin însemnătatea documentară a unora din evenimentele prinse. Lei 10.

Alfred Moșoiu: *Toader Nebunul.* Acesta-i titlul unei fericite reuniuni de nuvele ale talen-tatului scriitor A. Moșoiu, una din cele mai bune cărți apărute în ultimii ani Lei 25.

D. Anghel: *Opere complete.* Proză. *Cartea Românească* a împlinit o adevărată operă de pietate literară dând la lumină, într'un volum, mărgăritarele în proză rămase pe urma delicatului suflet de visionar D. Anghel. În această carte sunt pagini de acelea în care perfecțiunile stilistice ale marelui „Mitif” se îmbină, miunat, cu scelpirile unei inspirații plină de originalitate și ale unui spirit de observație pururi atent Lei 25.

H. Chendi: *Impresii.* Dintre operele rămase pe urma celui mai bine înzestrat critic literar al generației ac-tuale, „Impresii” este, poate, cea mai concentrată, dând puțința cititorului să pretuiască cum se cuvine alesele însușiri de scriitor ale autorului „Preludiilor”. Lei 40.

Gr. Tăușan: *Opiniile unui singuratec.* Iată o cărticică în-tercasantă, prin bunele învățăminte pe care vieața, cu tot complexul ei, i-le hărăzese unui puternic spirit de observație, dotat și cu însușirile unui filosof în toată puterea cu-vântului. Lei 15.

Se comandă la „CARTEA ROMANEASCA” S. A. București, Bul. Academiei 3, trimetând costul prin mandat postal.

PAGINI ALESE DIN SCRIITORII ROMÂNI

BIBLIOTECA PERIODICĂ DE POPULARIZARE

100 Lei Abonamentul de 50 de numere simple.

- Ion Adam** : Tacale țărănești (No. 131).
- Vasile Alecsandri** : O primblare în munți. (1) Ostășii noștri (No. 6).—Dan Căpitan de plai. Grui-Sânger (No. 9).—Poezii populare (No. 44).—Istoria unui galben (No. 53-54).—Pasteluri (No. 70). Dridri (No. 92—93).—Buchetiera din Florența (No. 135).—Inșiră-te mărgărite (No. 159).
- Grigore Alexandrescu** : Poezii (No. 31).—Fabule (No. 52).—Fabule și satire (No. 134).—Memorial de călătorie (No. 145).
- D. Anghel** : Nuvele și amintiri (No. 37).—Nuvele (No. 77).
- Z. Arbore** : În temnițele rusești (No. 133).—În prăcăriia Petro-Pavlovsk (No. 156).
- Jean Bărb** (Eug. P. Botez) : Proză (No. 119-120).
- N. Bălcescu** : Din istoria lui Mihai-Viteazul (No. 39).
- D. Bolintineanu** : Legende istorice (No. 46).—Călătorii la Români Macedoniaeni (No. 152).
- I. Brătescu-Voinești** : Nuvele (No. 4).—Călătorului îi șade bine cu drumul (No. 158).
- I. Bassarabescu** : Spre Slatina (No. 151).
- I. L. Caragiale** : O făclie de Paști (No. 5).—Cănuță om sucit (No. 13).—La Hanul lui Mânjaolă (No. 28).—Schițe (No. 36) Povestiri (No. 49).—Noaptea Invierii (No. 73).—Kir-Ianulea (No. 125-126).—Abu-Hassan (No. 143).
- P. Cerna** : Poezii (No. 40).
- Al. Cazaban** : Bodoreanca (No. 157).
- G. Coșbuc** : Dintr'ale neamului nostru (No. 19).—Poezii (No. 34).—Cântece eroice (No. 137).
- Victor Crășescu** : Din viața pescarilor Dobrogeni (No. 139).
- Ion Creangă** : Moș Nichifor Coțcarul (No. 2). Moș Ion Roată. Ivan Turbincă (No. 14).—Povestea lui Stan Pățitu (No. 47).—Amintiri din copilărie (No. 61, 63 și 65).—Harap Alb (No. 81—82).—Dănilă Prepeleac (No. 90-91).—Soacra cu trei nurori (No. 115-116).
- Maria Cunișan** : Poezii (No. 127-128).
- Al. Donici** : Fabule (No. 56).
- P. Dulfu** : Din povestea lui Făt-Frumos (No. 55).—Din isprăvile lui Păcală (No. 83).—Din Gruia lui Novac (No. 142).
- Trăian Demetrescu** : Nuvele și însemnări (No. 160).
- M. Eminescu** : Poezii (No. 3). Luceafărul. Călin (No. 7).—Făt-Frumos din la-crimă (No. 18).—Sărmanul Dionis (No. 29-30).—Satire (No. 42).—Poezii populare (No. 48).—Frumoasa lumii (No. 96-97).
- N. Gane** : Nuvele (No. 88).
- Em. Gârleanu** : Suflet de femeie (141).
- Ion Ghica** : Despre muncă (No. 17).—Scri-sori către V. Alecsandri (No. 21).—Egalitatea. Școala acum 50 de ani (No. 50).
- O. Goga** : Poezii (No. 60).
- Dinicu Golescu** : Însemnări din călătorie (75).
- H. P. Hașdeu** : Ion Vodă cel Cumplit : (No. 109-110).
- I. Heliade-Rădulescu** : Poezii (No. 78).
- N. Iorga** : Neamul Românesc din Ardeal (No. 117-118).
- P. Ispirescu** : Ileana Simziana (No. 8).—Ștefan-cel-Mare (No. 10-12).—Istoria lui Mihai-Viteazul (No. 24-25).—Povestiri (No. 57).—Înșir'te Mărgăritari (No. 74).—Povestiri (No. 84).—Făt-Frumos cu părul de aur (No. 98-99).—Din poveștile unchișului sfântos (No. 148).
- M. Kogălniceanu** : Din istoria româilor (No. 47).
- Al. Macedonski** : Năluci din vechi me (No. 85) Poezii (No. 121-122).
- Petru Maior** : Extrase din operele sale (27).
- S. Fl. Marian** : Legendele Ciocârliei (No. 67).—Legendele Rândunicii (No. 76).
- Cilibi Moise** : Cuvinte înțelepte (No. 140).
- C. Negruzzi** : Alexandru Lăpușneanu (No. 32).—Proză (No. 43).—Povestiri (No. 68).—Povestiri (No. 79).—Din păcatele tinerețelor (No. 150).
- Iacob Negruzzi** : Un drum la Cahul (No. 133).
- Al. Odobescu** : Moșii (No. 35).—Mihnea Vodă cel Rău (No. 45).—Doamna Chiajna (No. 94-95).—Basmul Bisoceanului (No. 136).—Din vechime. Tigru păcălit și câteva basme mitologice (153).
- Anton Pann** : Istoria lui Arghir și a lui Anadama (26).—Judecata strugurelui (66).—O sezătoare la țară (No. 103-104, 107-108 și 111-112).—Cântece de stea (113-114).—Nastratin-Hogea (132).
- I. Popovici-Bănățeanu** : Din viața meseriașilor ardeleni (89).—Din viața meseriașilor bănățeni (No. 105-106).
- D. D. Pătrășcanu** : Decorația lui Vartolomei (No. 149).

Pagini alese din scriitorii Români

— Bibliotecă periodică de popularizare —

100 Lei Abonamentul la o serie de 50 numere.

- E. Rotieă :** Poezii (No. 86).
Al. Russo : Cântarea României (No. 51).
G. Ranetti : Poezii (No. 144).
M. Sadoveanu : Povestiri (No. 20).—Nuvele și povestiri (No. 38).
C. Sandu-Aldea : Povestiri (No. 64).—Nuvele (No. 87). Nuvele (No. 147).
I. Slaviei : Nuvele (No. 123-124).—Budulea-Taichii (No. 129-130).
Th. D. Speranția : Anecdote populare (No. 62).
- Poezii Văcărești :** Poezii (No. 80).
Victor Vlad-Delamarina : Poezii (No. 69).
Al. Vlahuță : Nuvele (No. 33).—Nuvele (No. 41).—Poezii (No. 72)—Din România pitorească (No. 161)
Numere colective : Tudor Vladimirescu (15-16)—Isus Mântuitorul (22-23).—Număr de Crăciun (58-59).—Români din patru unghiuri (100-102).—Colinde și povești de Crăciun.— (146). Invierea Mântuitorului (154-155).

Biblioteca agricolă populară

80 Lei Abonamentul la o serie de 25 numere.

- No. 1. *Pământul și cunoașterea lui.* Ion Gh. Botez.
No. 2. *Plantați pomi roditori.* D. I. Ștefănescu.
No. 3. *Semănați Lucernă.* A. D. Carabella.
No. 4. *Omizile care atacă frunzișul pomilor roditori.* W. K. Knechtel.
No. 5. *Calul. Viața și îngrijirea lui* Dr. P. Popescu-Daia.
No. 6. *Oul (sămânța)* N. Roșianu.
No. 7. *Ce este vița de vie* I. C. Teodorescu.
No. 8. *Cultivați Legumele.* D. I. Ștefănescu.
No. 9. *Cum se cultivă lucerna.* A. D. Carabella.
No. 10. *Cum se înmulțesc pomii roditori.* D. I. Ștefănescu.
No. 11. *Îngrășați pământul.* Ion. Gh. Botez.
No. 12. *Albinele. Un izvor de bogăție.* D. I. Stamatelache.
No. 13. *Mana și fainarea viilor* W. K. Knechtel.
No. 14. *Calul. Rasele și îmbunătățirea lor.* Dr. P. Popescu-Daia.
No. 15. *Șoarecii de câmp.* A. D. Carabella
No. 16. *Cum se cresc viermii de mătase.* N. Roșianu.
No. 17. *Pământuri bune de vii.* I. C. Teodorescu.
No. 18. *Cum trebuie să ne cultivăm porumbul.* Dr. D. I. Andronescu.
No. 19. *Cum instalăm o grădină de legume.* D. I. Ștefănescu.
No. 20. *Plugul și arăturile* de I. G. Botez.
No. 21. *Albinele* de Stamatelache.
No. 22. *Vițele americane* de I. C. Teodorescu.
No. 23-24. *Altoirea pomilor roditori* de D. I. Ștefănescu.

Lei 4 Exemplarul. Se comandă la „CARTEA ROMANEASCA“ S. A. București, Bulevardul Academiei, 3, trimițând costul prin mandat poștal.